

Т. А. Волкодав
аспірант кафедри педагогіки,
Вінницький державний педагогічний
університет імені Михайла Коцюбинського,
м. Вінниця
tatyana_volkodav@ukr.net

РОЛЬ І МІСЦЕ НАСТУПНОСТІ НАВЧАННЯ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Головним завданням вищих навчальних закладів, які готують фахівців фінансово-економічного профілю, є забезпечення професійної підготовки майбутніх фахівців, здатних практично застосовувати фінансові та економічні знання на практиці, швидко пристосовуватись до змін, оперативно та ефективно приймати рішення в нестандартних ситуаціях. Фахівці з високим рівнем професійної компетентності є стратегічним ресурсом та інтелектуальним потенціалом української економіки. Коледжі фінансово-економічного напрямку мають формувати активних суб'єктів фінансово-економічної галузі, здатних активно впливати на економічні процеси. Принцип наступності в навчанні математики у фінансово-економічному коледжі враховує той рівень математичного розвитку студента, з яким він прийшов до коледжу. Наступність у навчанні має забезпечити органічне, природне продовження математичного розвитку майбутнього фахівця.

Педагоги та психологи виділяють два типи наступності: вертикальну та горизонтальну. У нашому випадку розглядається як вертикальна так і горизонтальна наступність у навчанні, оскільки мова йде про зв'язок дисциплін різних циклів у межах програми коледжу та зв'язок між дисциплінами, які вивчаються у коледжі і в університеті.

Коледжі за структурою навчального процесу суттєво відрізняються від загальноосвітніх шкіл та університетів і є перехідною ланкою від школи до вищого навчального закладу. На сьогодні бракує цілісного, системного, всеохоплюючого підходу до реалізації наступності, який би задовольнив потреби плавного переходу від загальноосвітніх до професійних дисциплін.

Розглянемо структуру освітньо-професійної програми для студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» Вінницького коледжу менеджменту. Протягом першого курсу студентами вивчаються переважно програми загальноосвітнього циклу, але разом з тим є дві дисципліни гуманітарного циклу, і три дисципліни природничо-математичного та загально-економічного циклу, чого немає у школі у 10-му класі. На другому курсі зменшується кількість дисциплін загальноосвітнього циклу, залишається дві дисципліни гуманітарного циклу, шість дисциплін природничо-математичного та загально-економічного циклу та 8 дисциплін професійного та практичного циклу. На третьому курсі не вивчаються дисципліни загальноосвітнього циклу, вивчається шість дисциплін гуманітарного циклу, три дисципліни природничо-математичного та загально-економічного циклу та 10 дисциплін професійного та практичного циклу [1,2]. Враховуючи специфіку навчально-професійної програми у фінансово-економічних коледжах наступність у навчанні має мати міждисциплінарний і комплексний характер. Викладачі дисциплін загальноосвітнього та гуманітарного циклу мають бути знайомі з навчальними програмами тих дисциплін професійного та практичного циклу, які пов'язані з їхніми предметами.

Наприклад, у процесі вивчення дисципліни «Теорія ймовірностей та математична статистика» у 3-му семестрі слід звертати більше уваги на матеріал, який буде мати застосування у курсі «Теорія статистики» у 4-му семестрі. Це переважно теми з математичної статистики: «Статистичні розподіли вибірок та їх числові характеристики», «Статистичні оцінки параметрів генеральної сукупності», «Статистичні перевірки гіпотез».

Зазвичай студенти спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» після закінчення коледжу продовжують навчання в університеті, де вивчають дисципліни «Соціально-економічна статистика», «Фінансова статистика», «Економетрика». З метою забезпечення студентів базовими поняттями з перерахованих дисциплін слід звернути більше уваги на теми розділу «Дисперсійний, кореляційний та регресійний аналіз».

В умовах, коли на момент вивчення нової дисципліни студенти хоча б трохи орієнтуються у поняттях, що розглядаються, процес

засвоєння навчального матеріалу буде ефективнішим у разі, крім того менше часу йде на усвідомлення теорії і більше залишається на практичне відпрацювання навичок та умінь. Головне, щоб викладач уміло показав студентам наявність зв'язку та взаємодію між попередніми знаннями та новими з метою побудови системних та глибоких знань.

Наступність у навчанні студентів коледжу сприяє цілісності педагогічної системи, що передбачає єдність цілей усіх її ланок для досягнення загальної мети – отримати справжнього кваліфікованого фахівця, наділеного усіма необхідними компетентностями для його ефективної професійної діяльності.

Література

1. Кыверялг А.А., Пурье Х.Л., Таррасте А.А. Преемственность трудового и профессионально-технического обучения // Преемственность в трудовом обучении в школе и профессионально-технической подготовке в средних ПТУ: Зб. науч. тр. / Под ред. А.А. Кыверялга. – М., 1980. – С. 3–28.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – Київ: Либідь, 1997. – 376 с.
3. Матяш О.І. Модель професійно-творчого розвитку майбутнього фахівця. / О. І. Матяш, О. А. Стахова // Педагогіка вищої та середньої школи: Зб. наук.праць. – Вип.32. – Кривий Ріг, 2011. – С. 249–255.
4. Освітньо-професійна програма підготовки молодшого спеціаліста за напрямом "Економіка та підприємництво" спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування".

Анотація. Волкодав Тетяна Анатоліївна. Роль і місце наступності навчання у фаховій підготовці майбутніх молодших бакалаврів фінансово-економічного профілю. Аргументовано значення наступності навчання у фаховій підготовці майбутніх молодших бакалаврів фінансово-економічного профілю на прикладі студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування».

Ключові слова: наступність навчання, професійна підготовка, майбутній бакалавр фінансово-економічного профілю, зв'язок між дисциплінами.

Аннотация. Волкодав Татьяна Анатольевна. Роль и место преемственности обучения в профессиональной подготовке будущих младших бакалавров финансово-экономического профиля. Формализовано значение преемственности обучения в профессиональной подготовке будущих младших бакалавров финансово-экономического профиля на примере студентов специальности «Финансы, банковское дело и страхование» Винницкого колледжа менеджмента.

Ключевые слова: преемственность обучения, профессиональная подготовка, будущий бакалавр финансово-экономического профиля, связь между дисциплинами.

Abstract. *Wolfhound Tatiana. Role of continuity in training professional training of future young bachelors financial economics. Formalized importance of continuity in training professional training of future young bachelors finance and economics students the example of "Finance, Banking and Insurance" Vinnitsa College of Management.*

Keywords: *continuity of education, training, future financial and bachelor of economics, the relationship between the disciplines.*